

08.04.2013

Ryj/3

§ 397

Kaupunginhallituksen käsiteltäväksi otettu asia: Metroliikenteen turvapalvelujen hankinta

HEL 2013-000830 T 02 08 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa liikennelaitos -liikennelaitoksen (HKL) neuvottelemaan ja tekemään Palmia -liikelaitoksen kanssa yhteistyösopimuksen open book -periaatteella HKL:n tarvitsemien HKL:n kiinteistöjen, metron, juna-asemien, Suomenlinnan liikenteen terminaalien sekä raitioliikenteen turvapalveluiden toimittamisesta kaudelle 1.11.2013 – 31.10.2017 niin, että ensimmäisen vuoden 1.11.2013 – 31.10.2014 kokonaiskustannukset (vuoden 2013 hintataso) ovat enintään 4.225.000 euroa. Laituriovien asennusvaiheen ja Länsimetron käyttöönoton edellyttämät palvelutarpeen lisäykset tuodaan erikseen johtokunnan päätettäväksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Juha Hakola: Kaupunginhallitus päättää, että hankinta kilpailutetaan Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan päätöksessä 7.3.2013 § 36 esitetyllä perusteella.

Tarjousvertailu tulee tehdä niin, että hinnan osuus pisteytyksessä on 75% ja laadun osuus 25 %. Tarjousten arviointiperusteet ja pisteytyksen yksityiskohdat on vielä tarkennettava. Lisäksi hankintaan on lisättävä kuvaus sopimuksen aikaisesta laadun seurannasta, kehityksestä ja mahdollisista laatukannustimista ja palvelukuvaukset on vielä viimeisteltävä ajalle 2013 - 2015.

Kannattajat: Lasse Männistö

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kaupunginhallitus päättää, että hankinta kilpailutetaan Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan päätöksessä 7.3.2013 § 36 esitetyllä perusteella.

Tarjousvertailu tulee tehdä niin, että hinnan osuus pisteytyksessä on 75% ja laadun osuus 25 %. Tarjousten arviointiperusteet ja pisteytyksen yksityiskohdat on vielä tarkennettava. Lisäksi hankintaan

on lisättävä kuvaus sopimuksen aikaisesta laadun seurannasta, kehityksestä ja mahdollisista laatukannustimista ja palvelukuvaukset on vielä viimeisteltävä ajalle 2013 - 2015.

Jaa-äännet: 8

Jorma Bergholm, Emma Kari, Tuuli Kousa, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Tarja Tenkula

Ei-äännet: 7

Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 8 - 7 kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki ja Laura Rissanen jättivät päätökseen jäsen Hakolan vastaehdotuksen mukaisen eriävän mielipiteen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan päätös 11.3.2013

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen oikeuttaa liikennelaitos -liikennelaitoksen (HKL) neuvottelemaan ja tekemään Palmia -liikelaitoksen kanssa yhteistyösopimuksen open book -periaatteella HKL:n tarvitsemien HKL:n kiinteistöjen, metron, juna-asemien, Suomenlinnan liikenteen terminaalien sekä raitioliikenteen turvapalveluiden toimittamisesta kaudelle 1.11.2013 – 31.10.2017 niin, että ensimmäisen vuoden 1.11.2013 – 31.10.2014 kokonaiskustannukset (vuoden 2013 hintataso) ovat enintään 4.225.000 euroa. Laituriovien asennusvaiheen ja Länsimetron käyttöönoton edellyttämät palvelutarpeen lisäykset tuodaan erikseen johtokunnan päätettäväksi.

08.04.2013

Ryj/3

Esittelijä

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti 7.3.2013 § 36, että metroliiikenteen turvapalveluiden hankinta kilpailutetaan seuraavasti:

Tarjousvertailu tulee tehdä niin, että hinnan osuus pisteytyksessä on 75 % ja laadun osuus 25 %. Tarjousten arviointiperusteet ja pisteytyksen yksityiskohdat on vielä tarkennettava. Lisäksi hankintaan on lisättävä kuvaus sopimuksen aikaisesta laadun seurannasta, kehityksestä ja mahdollisista laatukannustimista ja palvelukuvaukset on vielä viimeisteltävä ajalle 2013 - 2015.

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan esittelijän päätösehdotus asiassa oli sama kuin nyt kaupunginhallituksen esityslistalla oleva esittelijän päätösehdotus kaupunginhallitukselle.

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti asiasta äänin 7-2. Asian tarkempi käsittely johtokunnassa ilmenee päätöshistoriasta.

Rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti 11.3.2013 § 19 ottaa liikennelaitos liikelaitoksen johtokunnan 7.3.2013 § 36 tekemän päätöksen metroliiikenteen turvapalveluiden hankinnasta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Päätös on liitteenä 1.

Asiassa on kysymys turvapalvelujen hankinnasta metroliiikenteen vartiointin nykyisen, 1.11.2008 Securitas Oy:n kanssa solmitun sopimuksen päättyessä 31.10.2013. Uusi sopimus on tarkoitus tehdä vähintään ajalle 1.11.2013 – 31.10.2017, ja se tulisi kattamaan kaikki nykyiset vartiointipalvelut.

Uuden sopimuksen voimassaoloaikana metroliiikenne laajenee Länsimetroon 1.1.2016, ja 2016 syksyllä siirytään täysautomaattiajoon. Muutosten johdosta liikennelaitos -liikelaitos on pitänyt tarpeellisena muuttaa vartiointikonseptia nykyisestä. Nykyisessä vartiointikonseptissa osalla asemista on asemavartija/järjestyksenvalvoja ja junissa kiertää lain mukaisia järjestyksenvalvontapartioita. Tällä hetkellä Securitas Oy:n metrovartiointi työllistää noin 100 henkilötyövuotta.

Uuden sopimuskauden alusta vartiointin konseptia uudistetaan. Uudella turvallisuusvalvontajärjestelyllä pyritään luomaan nykyistä enemmän turvallisuudentunnetta metroon. Uudessa sopimuksessa asemavartijat ovat edelleen järjestyksenvalvoja, mutta heidän profiiliaan muutetaan asiakaspalvelun suuntaan. Junapartioiden toiminta säilyy nykyisen kaltaisena, ja he ovat edelleen järjestyslain mukaisia järjestyksenvalvoja. Uuden sopimuskauden alkaessa noin 60 % henkilötyövuosista tehtäisiin asemavalvojatehtävissä ja noin 40 % junapartioissa. Palvelun paremman kohdentamisen avulla ostettavan

palvelutuotannon määrää voidaan supistaa uudessa sopimuksessa noin 11 %:lla.

Automaattiajioon siirtyminen 2015 ja Länsimetron liikennöinnin alkaminen vuoden 2016 alussa edellyttävät muutoksia vartioinnissa. Siirryttäessä automaattiajioon kuljettajan kanssa (RAO) asemavalvojen määrää lisätään. Länsimetron liikennöinnin alkaessa sekä asemavalvojen että junapartioiden määrä lisääntyy noin 25 henkilövuodella. Syksystä 2016 alkaen täysautomaattiseen metroom siirryttäessä asemavalvojat korvataan junavalvojilla, joiden työpanos on noin 100 henkilötyövuotta. Junapartioiden työpanos on noin 50 henkilötyövuotta.

Junavalvojat tulevat liikennelaitos -liikelaityksen palvelukseen. Automaattiajioon siirryttäessä junavalvoja on tarpeen kouluttaa lisää mm. asemavalvoista. Tämä edellyttää tiivistä yhteistyötä turvallisuuspalvelut tuottavan organisaation kanssa.

Vartiointisopimukseen sisältyvä työmäärä vaihtelee sopimuskauden aikana, koska eri vaiheiden tarkkoja suoritemääriä ja eri vaiheiden kestoja on varsin vaikea ennakoida tarkkaan. HKL on alustavasti neuvotellut Palmian kanssa siitä, että koko automatisoinnin loppuvaiheen ja Länsimetron käyttöönottovaiheen aikana palvelut ostettaisiin kaupungin sisäisenä in-house ostona Palmialta. Liikennelaitos -liikelaityksen on selvittänyt myös tarjouskilpailun järjestämistä, mutta johtokunnan esityslistalla ilmenevän mukaisesti suorahankinta Palmialta on katsottu parhaaksi vaihtoehdoksi monivaiheisessa muutostilanteessa.

Sopimus olisi voimassa 31.10.2017 saakka. Laituriovien asennusvaiheen ja Länsimetron käyttöönoton edellyttämät palvelutarpeen lisäykset päätetään erikseen liikennelaitos -liikelaityksen johtokunnassa.

Liikennelaitos -liikelaityksen maksaa Palmia -liikelaitykselle todellisten kustannusten mukaan, kuitenkin niin, että sopimuksen kokonaiskustannukset ensimmäisen vuoden (1.11.2013 - 31.10.2014) osalta ovat vuoden 2013 hintatasossa 4,225 milj. euroa. Mikäli toteutuneet kustannukset alittavat perustilauksen kattohinnan 4,10 milj. euroa, jaetaan säästö sopimuspuolten kesken puoliksi.

Asiaa on käsitelty 23.1.2013 johtajistossa ennen asian saattamista liikennelaitos -liikelaityksen johtokuntaan. Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä 23.1.2013 § 11 kehottaa liikennelaitos -liikelaitysta jatkamaan Palmia -liikelaityksen kanssa neuvotteluja metroliikenteen vartioinnin hankinnasta

08.04.2013

Ryj/3

Esittelijä toteaa, että sopimuksen tekeminen kaupungin oman palveluntuottajan kanssa on perusteltua kyseisessä muutostilanteessa. Palmia -liikelaitoksella on erittäin hyvät edellytykset huolehtia joustavasti sopimukseen sisältyvien henkilömuutosten hallinnasta. Mikäli turvapalvelut kilpailutettaisiin, olisi tarkoituksenmukainen sopimuskausi vain noin kolme vuotta, ja mahdollinen kilpailuttamalla saatu hintataso olisi todennäköisesti korkeampi kuin Palmia -liikelaitoksen kanssa neuvoteltu.

Esittelijä esittää, että kaupunginhallitus päättäisi metroliikenteen turvapalvelujen hankinnasta liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan esittelijän ehdottaman mukaisesti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennus- ja ympäristöintia johtavan apulaiskaupunginjohtajan päätös 11.3.2013

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Palmia
HKL

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.03.2013 § 335

Pöydälle 25.03.2013

HEL 2013-000830 T 02 08 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 8.4.2013 saakka.

18.03.2013 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

08.04.2013

Ryj/3

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 07.03.2013 § 36

HEL 2013-000830 T 02 08 02 01

Päätös

Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunta päätti, että hankinta kilpailutetaan seuraavasti:

Tarjousvertailu tulee tehdä niin, että hinnan osuus pisteytyksessä on 75 % ja laadun osuus 25 %. Tarjousten arviointiperusteet ja pisteytyksen yksityiskohdat on vielä tarkennettava. Lisäksi hankintaan on lisättävä kuvaus sopimuksen aikaisesta laadun seurannasta, kehityksestä ja mahdollisista laatukannustimista ja palvelukuvaukset on vielä viimeisteltävä ajalle 2013 - 2015.

Käsittely

07.03.2013 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Lilja Tamminen: Johtokunta päättää palauttaa esityksen valmisteluun siten, että esityksessä huomioidaan kaupunginhallituksen linjaus kaupungin suora hankintamenettelystä ja kilpailuttamatta jättämisestä, joka huomioi EU-direktiivin kuntien kilpailuneutraaliteetista. Johtokunta pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon menettelystä.

Vastaehdotus:

Sakari Oka: Esitän, että hankinta kilpailutetaan esittelijän ehdotuksen kohdan (16) mukaisesti.

Kannattajat: Sinikka Vepsä

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esitän, että hankinta kilpailutetaan esittelijän ehdotuksen kohdan (16) mukaisesti.

Jaa-äännet: 2

Otso Kivekäs, Riina Simonen

Ei-äännet: 7

Kari Kälviä, Kimmo Kokkila, Ari Lehtinen, Sakari Oka, Marjaana Syrjälä, Lilja Tamminen, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

08.04.2013

Ryj/3

Poissa: 0

06.02.2013 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Jyri Kaisla, turvallisuuspäällikkö, puhelin: 310 35405
jyri.kaisla(a)hel.fi

Kaupunginjohtaja/J 23.01.2013 § 11

HEL 2013-000830 T 02 08 02 01

Päätös

Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä kehottaa liikennelaitos - liikelaitosta jatkamaan Palmia -liikelaituksen kanssa neuvotteluja metroliiikenteen vartioinnin hankinnasta.

Päätöksen perustelut

Metroliiikenteen vartioinnin nykyinen sopimus on solmittu Securitas Oy:n kanssa. Sopimus on voimassa 1.11.2008 - 31.10.2013.

Nykyisessä vartiointikonseptissa osalla asemista on asemavartija/järjestyksenvalvoja ja junissa kiertää lain mukaisia järjestyksenvalvontapartioita. Asemavartija opastaa ja avustaa matkustajia, toimii ensi vasteena tarkistaen teknillisiä hälytyksiä ja tarvittaessa pitää yllä järjestystä. Asemavartija myös varmistaa aseman avauksen ja sulkemisen sekä tekee liikennehenkilökunnan pyynnöstä junatarkistuksia, esimerkiksi junan tyhjentämisen pääteasemilla. Tällä hetkellä Securitas Oy:n metrovartiointi työllistää noin 100 henkilötyövuotta.

Uusi sopimus on tarkoitus tehdä vähintään ajalle 1.11.2013 – 31.10.2017. Uuden sopimuksen voimassaoloaikana liikenne laajenee Länsimetroon 1.1.2016 ja vuoden 2016 aikana siirrytään metron automaattiajoon. Muutosten johdosta vartiointikonseptia on tarpeen muuttaa.

Uuden sopimuskauden alusta vartioinnin konseptia uudistetaan lisäämällä henkilökunnan läsnäoloa ja näkyvyyttä. Uudella turvallisuusvalvontajärjestelyllä pyritään luomaan nykyistä enemmän turvallisuudentunnetta metroon.

Asemavartijat ovat edelleen järjestyksenvälvojiä, mutta heidän profiiliaan muutetaan asiakaspalvelun suuntaan. Virkapuku muuttuu haalareista asiakaspalveluvirkapuvuksi. Uudella sopimuskaudella noin 60 % henkilötyövuosista tehtäisiin asemavälvojadehtävissä. Junapartiot olisivat edelleen järjestyslain mukaisia järjestyksenvälvojiä.

Vuoden 2015 aikana alkava laituriovien asennus metroasemille muuttaa nykytilannetta siten, että junat lyhenevät kahden vaunuparin mittaiseksi ja vuoroväli lyhenee. Samalla joudutaan kulloinkin työn alla olevilla asemilla ajamaan yhdeltä laiturilta molempiin suuntiin, jolloin tarvittaneen lisähenkilökuntaa opastamaan matkustajia näillä asemilla. Erityisesti tämän vaiheen tarvitsemien lisäresurssien arvioiminen on vaikeaa.

Automaattiajoon siirryttäessä asemilla olevaa liikennehenkilökuntaa tullaan kutsumaan junavälvojiksi. Halukkaille metrojunan kuljettajille osoitetaan mm. liikenteen hoitoon liittyviä tehtäviä metroasemilla. Automaattiajossa junissa ei normaalitilanteessa tarvita liikennehenkilökuntaa, mutta mahdollisten teknisten häiriöiden tai muiden poikkeustilanteiden vuoksi on varauduttava junien käsiajoon tai siirtämiseen varikolle. Junavälvojiin on siten oltava päteviä kuljettamaan tarvittaessa metrojunaa.

Automaattiajoon siirryttäessä nykyinen kuljettajamäärä ei riitä, vaan junavälvojiä tulee kouluttaa lisää mm. asemavälvojistakin. Kaikkien junavälvojiin on suunniteltu tulevan HKL:n palvelukseen. Länsimetron automaattiajovaiheessa junavälvojiin työpanos tulee olemaan noin 100 henkilötyövuotta.

Tämän lisäksi järjestyksenvälvojestatuksella olevia vartiointiliikkeen palveluksessa olevia vartijoita tullaan työllistämään noin 40 henkilötyövuoden verran.

Siirryttäessä automaattiajoon asemilla olevien henkilöiden osaamista on muutettava selkeästi liikenteen hoidon suuntaan ja heillä tulee olla metroliiikenteen hoidon ja junan ajon mahdollistava pätevyys. Tästä henkilöstöstä suurin osa saataneen HKL:n sisältä. Muutos pienentää vartiointiin toimeksiantoon sisältyvän työmäärän järjestyslain mukaista järjestyksenvälvontaa hoitaviin liikkuviin junapartioihin, minkä huomioon ottaminen voi olla toimittajille vaikeaa toimeksianton kustannusten arvioinnissa.

Edellä mainittujen eri muutosten vuoksi uuteen vartiointisopimukseen sisältyvä työmäärä vaihtelee sopimuskauden aikana riippuen siitä, mikä automaattimetron toteutusvaihe kulloinkin on menossa. Haluttu konseptin muutos edellyttää myös vartiointiin hoitavalta yritykseltä osallistumista ja sitoutumista kehitystyöhön sekä tarvittaessa toiminnan muuttamista kulloisiakin olosuhteita vastaaviksi.

Edellä sanotun vuoksi HKL on alustavasti neuvotellut Palmian kanssa siitä, että koko automatisoinnin loppuvaiheen ja Länsimetron käyttöönottovaiheen aikana palvelut ostettaisiin suoramarkkinatavalla Palmialta. Koska eri vaiheiden tarkkoja suoritemääriä ja eri vaiheiden kestoja on varsin vaikea ennakoida tarkkaan, on suoramarkkinatavalla Palmialta perusteltua.

Esittelijä toteaa, että sopimuksen tekeminen kaupungin oman palveluntuottajan kanssa on perusteltua kyseisessä muutostilanteessa. Palmialla on tarvittava turva-alan asiantuntemus ja toiminnalliset edellytykset operatiivisten muutosten edellyttämään joustavaan toimintaan.

Toimitusjohtaja Matti Lahdenranta ja toimitusjohtaja Antti Värtelä selostavat asiaa.

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi